

UTRECHT GOED OP WEG MET JEUGDZORG, MAAR ALERTHEID OP RISICO'S BLIJFT NODIG

UTRECHT, 23 september 2014 - Per 1 januari 2015 is de gemeente Utrecht verantwoordelijk voor de jeugdhulp in de stad. De gemeente spant zich in om dan een goed werkend jeugdhulpstelsel te hebben (Zorg voor Jeugd). De rekenkamer waardeert die inspanningen en ziet dat de gemeente duidelijk rekening houdt met kansen en risico's. Maar de rekenkamer brengt ook belangrijke risico's onder de aandacht van de gemeenteraad. Het is onzeker of alle jeugdigen in 2015 op tijd de zorg krijgen die ze nodig hebben. Ook loopt de gemeente het risico dat de besparing niet wordt gerealiseerd zoals beoogd. De gemeenteraad moet scherp blijven letten op de werking van Zorg voor Jeugd en de gesignaleerde risico's.

Vanaf 2011 bereidt de gemeente zich voor op haar nieuwe taak per 1 januari 2015: de jeugdhulp in Utrecht. De gemeente werkt daarbij met een nieuw stelsel waarin de buurtteams Jeugd en Gezin een spilfunctie hebben. Zij heeft hoge verwachtingen van de omvorming van de jeugdzorg: professionals kunnen sneller de juiste hulp bieden aan jeugdigen die dat nodig hebben én het leidt tot kostenbesparing. De kostenbesparing verwacht de gemeente te kunnen realiseren door het beroep op de zwaardere jeugdhulp en jeugdbeschermingsmaatregelen terug te dringen.

De rekenkamer constateert dat de gemeente de omvorming van de jeugdzorg in Utrecht voortvarend heeft aangepakt. De nieuwe aanpak wordt breed gedragen door de partners in de stad, maar staat nog in de kinderschoenen. De rekenkamer verwacht dat de resultaten (betere jeugdhulp én kostenbesparing) in de eerste jaren nog niet breed zichtbaar zullen zijn. Ook ná 1 januari 2015 zal veel inzet van alle betrokkenen nodig zijn om Zorg voor Jeugd in de praktijk verder vorm te geven.

De rekenkamer wijst op onzekerheden en risico's die in de komende jaren een belemmering kunnen vormen voor het bereiken van het doel om betere jeugdhulp te realiseren. Bijvoorbeeld: door de onzekerheid over de benodigde zorgcapaciteit heeft de gemeente mogelijk te weinig zorg ingekocht, waardoor wachtlijsten kunnen ontstaan. Verder kan tijdige en juiste jeugdhulp worden belemmerd doordat de verwachtingen van de gemeente van 'eigen kracht' van gezinnen of de hulp uit de eigen omgeving te hoog zijn. Als adequate jeugdhulp niet tijdig beschikbaar is (bijvoorbeeld omdat de wachttijd te lang is), dan kunnen de problemen van jeugdigen erger worden.

De rekenkamer wijst ook op het risico dat de verwachte besparingen in de jeugdhulp tegenvallen. Of meer preventie en de inzet van buurtteams Jeugd en Gezin echt tot een lager beroep op specialistische jeugdhulp leidt moet in de praktijk nog blijken. Verder heeft de gemeente de maatregelen om kosten te beheersen nog onvoldoende uitgewerkt, bijvoorbeeld hoe de toegang tot de aanvullende zorg wordt geregeld en beheerst.

De rekenkamer beveelt de gemeenteraad aan om de opbouw en werking van het nieuwe stelsel goed te volgen. Daarvoor heeft hij zeker tweemaal per jaar een scherpe voortgangsrapportage nodig, waarin het college van burgemeester en wethouders in ieder geval ingaat op de ontwikkeling en de risico's van het nieuwe stelsel voor Jeugdhulp. Het college heeft dat toegezegd. De rekenkamer informeert de Utrechtse gemeenteraad over het rapport op de openbare raadsinformatieavond van 23 september 2014.

Noot voor de redactie: Voor meer informatie over het rekenkamerrapport kunt u contact opnemen met Hans van den Broek, plv. voorzitter rekenkamer, tel. 06-46406126, of Floris Roijackers, secretaris rekenkamer, tel. 030-2861391 / 06-28352620. Voor meer informatie over de Rekenkamer Utrecht: www.rekenkamer.utrecht.nl